

OPDC Utrecht Jaarverslag 2017

OPDC Utrecht als tijdelijke trede voor extra ondersteuning

Januari 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Onderwijs: het primaire proces	3
1. Terugschakeling regulier onderwijs, speciaal onderwijs of uitstroom werk	3
2. De toeleverende scholen	5
3. Verschil SE-CE	5
4. Leerwinst onderbouw en middenbouw	8
5. Onderwijs Perspectief Plan (OPP)	9
6. Gerealiseerde onderwijstijd	9
7. Inzet kernpartners	9
8. Het verzuim van de leerling	10
9. Incidenten	11
10. Tevredenheidsonderzoek leerlingen en ouders	12
Bijlage	
- Indicatoren 2017	14

Voorwoord

Het OPDC Utrecht ressorteert onder de vlag van het Samenwerkingsverband Sterk VO, Utrecht en Vechtstreek, maar bedient ook de scholen uit de RMC-regio. Voor u ligt het jaarverslag 2017. Het jaarverslag is een uitwerking van het beknopte jaarverslag van het samenwerkingsverband. De onderdelen personeel en financiën zijn geschreven over het kalenderjaar 2017, terwijl het onderdeel onderwijs is geschreven over het schooljaar 2016-2017.

Sinds 2011 wordt er gewerkt vanuit een cyclisch kwaliteitsbeleid. In dit jaarverslag zijn de opbrengsten aan de hand van de indicatoren 2017 beschreven. In de cyclus wordt gewerkt vanuit de PDCA (Plan, Do, Check, Act). Het jaarverslag en de monitor door het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt (KBA) geven de input voor het Jaarplan 2018.

Het OPDC Utrecht zit in het negende jaar van haar bestaan. We zijn in augustus 2009 gestart vanuit een samenvoeging van verschillende bestaande onderwijsvoorzieningen. In de beschikking van het ministerie van OC&W wordt de voorziening erkend als een plusvoorziening met de stempel van een Ortho Pedagogisch en Didactisch Centrum (OPDC). Hierin staat zeer duidelijk de schakelfunctie beschreven. Leerlingen mogen maximaal twee jaar op het OPDC blijven, tenzij in het ontwikkelings perspectief plan (OPP) aangetoond wordt dat een langer verblijf noodzakelijk is. De onderwijsresultaten blijven gelden voor de school waar de leerling is ingeschreven (de moederschool).

Dit schooljaar hebben we gemerkt dat de leerling populatie aan verandering onderhevig is. Leerlingen worden onder invloed van het passend onderwijs beter begeleid in het regulier onderwijs. De leerlinginstroom naar het OPDC kenmerkt zich door een verzwaarde problematiek en een latere instroom (veel in de bovenbouw i.p.v. de onderbouw). Het OPDC bezint zich op deze verandering en overweegt de interne organisatie te gaan aanpassen.

Ook dit schooljaar zijn we trots op de behaalde resultaten. We hebben 212 leerlingen begeleid. Daarvan zijn 97 leerlingen door of terug geschakeld naar regulier (VO en MBO) of voortgezet speciaal onderwijs. Van deze groep hebben 50 leerlingen een diploma behaald (91% slagingspercentage, 5 leerlingen gezakt).

De inzet van het managementteam van het OPDC Utrecht is gericht geweest op het schrijven van een beknopt en overzichtelijk verslag. We hopen dat u het met veel interesse zult lezen.

Kees Brouwer
Directeur OPDC Utrecht

Verantwoording opbrengsten OPDC Utrecht over 2016-2017

Onderwijs: het primaire proces

1. Terugschakeling naar regulier voortgezet onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, of uitstroom naar werk

Het OPDC heeft in totaal 212 leerlingen begeleid. Er was gedurende het schooljaar een instroom van 145 leerlingen. In totaal hebben 97 leerlingen het OPDC Utrecht verlaten. Hiervan zijn:

- 59 leerlingen (60,8%) geschakeld naar het regulier voortgezet onderwijs (18), het praktijkonderwijs (1) en het middelbaar beroepsonderwijs (40).
- 24 leerlingen (24,7%) geschakeld naar het VSO en/of onderwijszorg arrangementen en/of 3 milieus voorzieningen, waarvan 3 leerlingen uit de i-klassen.
- 4 leerlingen (4,1%), uitgestroomd naar werk.
- 10 leerlingen (10,3%) onder regie van leerplicht/RMC geplaatst.

Het eerste leerjaar

In het schooljaar 2016-2017 zijn er totaal **13** leerlingen geschakeld:

- 8 leerlingen naar het reguliere onderwijs
- 0 leerling naar het praktijkonderwijs
- 5 leerlingen naar het VSO en/of een onderwijszorgarrangement

Uit onderstaand schema zijn de volgende conclusies:

- Relatief weinig leerlingen zijn geschakeld (slechts 13). Een groot gedeelte van de leerlingen is op het OPDC gebleven en overgegaan naar het 2de leerjaar.
- Het percentage terugschakeling naar regulier onderwijs is weer positief omhoog.
- Het percentage aantal geschakelde leerlingen naar het VSO en/of onderwijszorg arrangementen blijft hoog, maar is wel minder dan het vorig schooljaar. Toen was al de conclusie getrokken dat het OPDC nodig is om de diagnose te stellen dat het VSO voor deze leerlingen de beste ondersteuning kan bieden. Toch is de situatie van de afgelopen 3 jaren zorgelijk en vraagt bezinning of het OPDC het handelingsrepertoire moet gaan vergroten en mogelijk de inrichting moet gaan veranderen.
- De schakeling naar het praktijkonderwijs heeft ook dit jaar helemaal niet plaats gevonden. Het basisonderwijs weet dus naar dit schooltype steeds beter de weg te vinden.

Leerjaar 1	'11-'12	'12-'13	'13-'14	'14-'15	'15-'16	'16-'17
Regulier	62,5%	62,8%	54,8%	63,0%	48%	61,5%
VSO/OZA	12,5%	18,6%	25,8%	33,3%	48%	38,5%
PRO	25,0%	18,6%	16,1%	3,7%		
Onbekend			3,2%			
Buitenland					4%	

Het tweede en derde leerjaar

In totaal zijn **27** leerlingen geschakeld:

- 8 leerlingen naar het reguliere onderwijs (5 uit leerjaar 2 en 3 uit leerjaar 3)
- 1 leerling naar het praktijkonderwijs (uit leerjaar 2)
- 16 leerlingen naar het VSO, VSO/entree en/of onderwijs zorgarrangement (7 uit leerjaar 2 en 9 uit leerjaar 3)
- 2 leerlingen naar MBO, entreeopleiding en leerwerktraject Colour Kitchen (allebei uit 3de leerjaar)

2 ^{de} en 3 ^{de} leerjaar	'11-'12	'12-'13	'13-'14	'14-'15	'15-'16	'16-'17
Regulier	75,0%	58,8%	58,6%	40,0%	44,7%	29,6%
VSO/OZA	21,0%	31,4%	28,3%	51,0%	51,1%	59,3%
PRO	4,0%	9,8%	8,7%	3,6%	2,1%	3,7%
Werk/MBO				1,8%		7,4%
Onbekend			4,3%	3,6%		
Leerplicht					2,1%	

Het beeld uit het schooljaar 2016-2017 laat een trendbreuk zien. Er worden veel minder leerlingen geschakeld in vergelijking met de vorige schooljaren en er wordt minder naar het regulier

onderwijs geschakeld. Vooral in leerjaar 3 vindt een verstopping plaats. De leerlingen zijn door de nieuwe VMBO-profielen moeilijker terug te schakelen en blijven op het OPDC om examens te doen. De doorschakeling naar het VSO en/of onderwijszorg arrangementen blijft enorm groot en bedraagt ruim meer dan de helft van de leerlingen. Net als bij het eerste leerjaar vraagt de trend van de laatste 2 jaren een bezinning op de huidige aanpak.

Het vierde leerjaar (TL, KBL, BBL en LWT in reguliere en i klassen)

In 2016-2017 hebben totaal 62 leerlingen in het vierde leerjaar gezeten. 55 leerlingen hebben examens gedaan, 50 leerlingen hebben een diploma behaald op het OPDC.

De verdeling is als volgt:

Entree	0
TL	20
KBL	8
BBL	8
LWT	19

Ook dit jaar hebben wij geen leerlingen in een entree traject bediend. Hoewel er dit jaar twee leerlingen zijn ingestroomd vanuit het MBO was het in beide gevallen toch beter voor het LWT traject als middel tot diplomering te kiezen. Beiden hadden nog geen VMBO diploma en behoefte aan algemeen vormend onderwijs. Gezegd moet worden dat een leerling uit het MBO het diploma niet heeft gehaald. Niveau en taalproblemen liggen hieraan ten grondslag. De verwachting is niet dat hij in de entree wel succesvol had kunnen zijn.

Bestemming doorstroom:

Hieronder volgt een opsomming van de uitstroombestemmingen van de vierde klassen.

Bestemming	Aantal
MBO Utrecht	4
ROC MN	32
MBO Wellant	2
ROC Amsterdam	2
VAVO	1
Overstapcoach en/of leerplicht en hulpverlening	10
VSO-entree	3
Regulier VO	1
OPDC Utrecht	4
Werk	3

Conclusies

Opvallend zijn de diverse beroepsrichtingen die door onze leerlingen worden gekozen. Voor het OPDC is het een uitdaging leerlingen voldoende beroepsperspectief mee te kunnen geven in de LOB activiteiten. Wij werken daarin samen met partners als Jinc, Young Ambition en waar nodig de overstapcoach, naast alles wat de mentor zelf in de mentorlessen probeert te doen aan beroepsoriëntatie. Het is interessant dat leerlingen zo divers uitstromen, hopelijk naar die beroepsrichtingen die ook daadwerkelijk bij hen passen.

De groep die wij met of zonder diploma over moeten overdragen aan partners als de overstapcoach, leerplicht/ RMC en/of hulpverleners groeit. Waarbij de overstapcoach de lichtste vorm is. Dan is er nog verwachting dat leerlingen door hun andere laagdrempelige aanpak de weg naar een vervolgopleiding toch nog kunnen vinden.

De groep leerlingen waarbij zorg voorliggend is en waarbij onderwijs geen positieve bijdrage kan leveren groeit. Ook dit jaar hebben wij enkele van hen nog net wel naar het diploma kunnen begeleiden, maar is de stap naar een vervolgopleiding echt te groot. In samenwerking met hulpverleners proberen we dan toch een weg uit te stippelen naar zinvolle dagbesteding/ uitzicht op werk. Uit cijfers blijkt dat ook voor hen een diploma op lange termijn toch kan bijdragen aan een maatschappelijk succesvolle toekomst.

Vertrek zonder diploma

7 gestarte leerlingen hebben uiteindelijk geen examens gedaan. Dat is een hoog aantal leerlingen, die hebben moeten afhaken.

Een analyse:

- 3 leerlingen zaten aanvankelijk in de i klas. Een van hen is door psychische problemen zodanig in de war geraakt dat er van schoolgang helemaal geen sprake meer kon zijn. Hij is onder behandeling gesteld. De ander was inmiddels 18 en niet schools gemotiveerd. Zij is overgestapt naar de Colour Kitchen, een dagbestedingsproject met mogelijkheid tot een niveau 1 diploma. De derde hebben wij doorgeschakeld naar VSO De Zonnehuizen naar een praktijkgerichte opleiding. Zij was bij ons geplaatst vanuit het KRC maar bleek het niveau echt niet aan te kunnen.
- Uit de reguliere LWT klas zijn 2 leerlingen bij ons geplaatst vanuit het KRC die niet succesvol konden zijn. Een met een te laag cognitieniveau voor LWT. Hij is met ondersteuning van de gemeente aan het werk gegaan. De ander is helemaal niet aangekomen op het OPDC. Dit betrof een uiterste kans voor haar. Ze heeft deze kans niet gegrepen en is overgedragen aan leerplicht/ RMC.
- Een leerling was totaal niet gemotiveerd voor school. Hij is met een arbeidscontract uitgestroomd toen hij 18 was. Een andere leerling is in detentie gekomen. Ook als dat niet was gebeurd had hij geen succesvol eindexamen kunnen doen. Het is een vluchteling die door taalachterstand niet kon aanhaken op het niveau LWT.

Samenvattend kan gesteld worden dat het examentraject OPDC bij 4 leerlingen eigenlijk geen goede plaatsing is geweest. Toch kun je dit niet altijd vooraf voorspellen. Met het KRC wordt wel ingezet op een betere determinatie op niveau. Leerlingen die het niveau niet aankunnen moeten niet geplaatst worden. Ook de LWT is een examentraject, waar eisen worden gesteld aan de cognitieve ontwikkeling.

Bij de leerling die nu succesvol is als stratenmaker is het sentiment toch vooral positief, al verlaat hij de schoolbanken zonder diploma. Dat geldt ook voor de leerlingen die in een beter passend vervolg zijn gekomen met alsnog uitzicht op een diploma.

De leerlingen die door psychische problemen/ overbelasting zijn uitgevallen, hebben iets anders nodig dan het onderwijs kan bieden. In samenwerking met onze partners proberen wij op deze groeiende groep leerlingen antwoorden te vinden.

2. De toeleverende scholen

De scholen van herkomst geclusterd op schooltype:

• Regulier VO:	151 leerlingen
• Primair onderwijs (Basisonderwijs, SBO en SO):	34 leerlingen
• VSO:	25 leerlingen
• MBO:	2 leerlingen
Totaal:	212 leerlingen

3. Verschil SE-CE, eindcijfer, diplomering

Examencijferanalyse Theoretische Leerweg

Wij zijn het schooljaar gestart met 20 TL examenleerlingen. 6 in de 4i klas, 14 in de reguliere TL klas. 5 tl leerlingen hebben het examen niet succesvol afgelegd en zijn gezakt. We hebben op het OPDC nog niet eerder meegemaakt dat er zoveel leerlingen zijn gezakt. Een bezinning is op zijn plaats.

Gezakt....omdat:

Bij één leerling was ingecalculerd dat zij niet alle examenonderdelen zou afleggen. Zij had forse verzuimproblematiek, gedurende haar hele schoolloopbaan. Op basis van voldoende intellect zijn wij toch met haar in de examenklas gestart. Hoewel het niet lukte hulpverlening blijvend in het gezin te krijgen en de samenwerking met kernpartners geen blijvende oplossing had geboden. Helaas bracht ze het ook nu niet op om voldoende naar school te komen en haar toetsen voorbereid te doen. Ze is daardoor met hele lage cijfers voor haar probleemvakken het eindexamen ingegaan. Zij is op deze eindexamens niet verschenen. De deelcertificaten die ze meeneemt waren echt het hoogst haalbare in haar schoolloopbaan.

2 leerlingen hebben niet gepresteerd naar verwachting. Zij stonden er niet kansrijk voor na de schoolexamens, maar ook niet kansloos. Als zij de studieboeken in de meivakantie ter hand hadden genomen was er een kans geweest. Helaas is dat niet gelukt. Een leerling had veel moeite met plannen en presteren onder druk. Daarbij vermoedde wij een leerprobleem. Dit was nooit eerder in zijn schoolloopbaan binnen VSO ter sprake geweest en er was geen toestemming of motivatie van de leerling en z'n familie dit verder uit te zoeken. Alle drie bovengenoemde leerlingen zijn gedoubleerd en krijgen de kans het examenjaar nogmaals te doen op het OPDC.

De laatste gezakte leerling is bij de start van het examenjaar bij ons geplaatst. Hij was al bijna 18 en gezakt voor het eindexamen op de moederschool. Hij wilde naar het MBO, maar werd daar niet aangenomen op de opleiding van zijn keuze. De regelgeving binnen het MBO is veranderd, waar gezakte TL leerlingen in het verleden nog op niveau geplaatst konden worden. Zij kunnen nu enkel starten op de entree opleiding. (niveau 1) Vanaf de start was duidelijk dat wij deze leerling binnen het VMBO niet goed konden bedienen. Hij haakte af op de schoolse setting, was nauwelijks bereikbaar voor onze begeleiding. Hij verzuimde veel, en liep daarbij ook zeer regelmatig tegen de grenzen van het OPDC op, wat conflicten tot gevolg had. Helaas heeft hij opnieuw een onvoldoende eindexamen afgelegd.

De afwegingen om leerlingen toe te laten tot leerjaar 4 dienen onder de loep te worden genomen. Wij kijken terug op een moeizaam examenjaar, wat het uiterste van de schoolorganisatie en de docenten heeft gevergd. Een toenemend aantal leerlingen zijn onvoldoende in staat de nodige motivatie en inzet op te brengen om het examenjaar succesvol te kunnen doorlopen. Ook zien we leerlingen die zo overbelast zijn dat ze niet kunnen profiteren van begeleiding, binnen en buiten school. We zullen in samenspraak met het VSO en de hulpverlening een alternatief voor deze leerlingen moeten formuleren.

Hieronder zijn de behaalde gemiddelden per klas te zien. Het SE (schoolexamen) en het CE (centraal eindexamen) staan apart genoemd. Ook is het landelijk gemiddelde opgenomen in het overzicht. Dat geeft inzicht in onze resultaten afgezet tegen alle examenkandidaten van Nederland en is het gemiddelde landelijke SE/CE cijfer.

	Nederlands			Engels			Wiskunde			Economie			Biologie			Maatsch. L 2			Geschiedenis			Aardrijkskunde			Kunstvakken 2		
	SE	CE	LG	SE	CE	LG	SE	CE	LG	SE	CE	LG	SE	CE	LG	SE	CE	LG	SE	CE	LG	SE	CE	LG	SE	CE	LG
4b	6,1	5,8	6,2	6,6	6,0	6,8	5,6	4,9	6,3	6,2	5,2	6,3	6,3	5,8	6,3	5,7	5,8	6,4	5,9	5,5	6,3	5,7	4,5	6,2	6,1	5,6	6,3
4i	7,5	6,3		7,8	7,8		7,7	6,3		7,5	6,1		7,4	5,7		7,1	6,7		7,4	5,9					6,8	5,3	

Conclusies SE-CE

Wij zijn niet tevreden over het verschil SE-CE bij wiskunde en economie in de 4b klas. Deze lessen worden door dezelfde docent gegeven. De docent heeft het niveau van de klas als totaal wat te hoog ingeschat. Dit was het tweede jaar dat deze docent werkzaam is bij het OPDC in de examenklas. Het inschatten hoe de cesuur bij de schoolexamens te leggen ten opzichte van het eindexamen vraagt ervaring. De normen van de methodetoetsen alleen geven duidelijk niet de juiste voorspelling af.

Bij Engels is het verschil ietsje te groot. Naar onze analyse komt dit vooral door het zeer eenzijdige eindexamen, wat alleen leesvaardigheid aftoetst. De leerlingen kunnen niet de spreek en schrijfvaardigheden tonen die wel in het schoolexamen aan bod zijn geweest. Daarbij is de grote concentratie die dit, in onze ogen saaie examens, vraagt nog extra debet aan de uitslagen.

Bij biologie, aardrijkskunde en kunstvakken zijn de verschillen ook te groot, vooral bij aardrijkskunde is het verschil groot. Het gaat hier echter bij alle drie de examens steeds om 1 leerling die beneden verwachting presteert en de uitslag scheef trekt.

Bij de i klas is het verschil bij 6 van de 8 vakken te groot. Opgemerkt moet worden dat het hier om een kleine leerling aantal gaat, dus terughoudendheid in de conclusies is geboden. In de i klas zitten veel leerlingen die veel moeite hebben onder druk te presteren. We hebben tijdens het eindexamen moeten constateren dat er een aantal leerlingen blokkeerden en het hen nauwelijks lukte toch aan het werk te blijven. Dit ondanks de begeleiding tijdens de voorbereidingen hierbij. Dit heeft de resultaten negatief beïnvloed. Nagedacht moet worden hoe dit volgend jaar beter aan te pakken.

Blijft staan dat bij de i het schoolexamen bijna consequent boven het landelijk gemiddelde is becijferd. Uit de schoolexamens blijkt dit echt niet terecht te zijn. Een signaal aan de vakdocenten dat opgepakt moet worden.

Over de hele linie valt op dat onze leerlingen bijna consequent onder het landelijk gemiddelde scoren. Dat was andere jaren nog niet zo. Wij hebben de indruk dat het gemiddeld niveau van het TL examens aan een opmars bezig is, hierover zijn ook signalen in de media geweest. Iets om rekening mee te houden in de schoolexamen!

Examencijferanalyse Basis en Kaderberoepsgerichte Leerweg

Dit jaar hebben 7 BBL en 6 KBL leerlingen examen gedaan in de 4a klas. We zijn met aanvankelijk met 8 BBL leerlingen gestart. Eén leerling is vlak na de start terug gegaan naar de VSO school, waar zij vandaan kwam. Het bleek al heel snel dat de plaatsing op het OPDC te hoog gegrepen was.

Alle 13 leerlingen zijn uiteindelijk geslaagd. Hier zijn wij heel trots op. Traditioneel is de examenklas met BBL en KBL leerlingen de meest bewerkelijke. Dit schooljaar hebben wij voor het eerst gewerkt met de zgn. "Kromme Rijn Experts". Dit zijn collega's vanuit het Kromme Rijn College, de VSO school waar wij mee samenwerken. Vanuit het SWV STERK VO is het mogelijk geworden dat er gedurende de lesdag steeds een vaste collega van het KRC aanwezig was op de lesgroep. Hij/zij ondersteunde leerlingen individueel en intervenieerde op het klasse klimaat zodat de vakdocenten beter aan het lesgeven toe konden komen. Dit heeft z'n vruchten afgeworpen!

In de 4i klas heeft 1 BBL en 2 KBL leerlingen deelgenomen aan het examenprogramma. Ook zij zijn geslaagd.

SE/CE BBL en KBL

Hieronder zijn de behaalde gemiddelden per klas te zien. Het SE (schoolexamen) staat genoemd en het CE (centraal eindexamen). Ook is het landelijk gemiddelde opgenomen in het overzicht. Dat geeft inzicht in onze resultaten afgezet tegen alle examenkandidaten van Nederland en is het gemiddelde landelijke SE/CE cijfer.

	Nederlands			Engels			Wiskunde			Economie			Commerciële D.			Biologie		
	SE	CE	LG	SE	CE	LG	SE	CE	LG	SE	CE	LG	SE	CE	LG	SE	CE	LG
4a BBL	6,6	7,3	6,8	6,2	8,0	7,3	6,7	5,5	6,8	5,8	6,8	6,4	6,6	6,4	6,5	6,0	5,7	6,7
4a KBL	7,3	6,9	6,2	7,2	7,8	6,6	6,6	6,5	6,1	6,2	6,0	6,2	7,4	5,9	6,4	7,0	6,4	6,2
4i BBL	7,5	7,5	6,8	7,5	8,2	7,3	7,9	8,2	6,8				7,0	6,6	6,5	6,6	7,0	6,7
4i KBL	7,4	6,2	6,2	7,3	7,5	6,6	6,2	4,3	6,1				6,5	6,0	6,4	6,1	5,1	6,2

Conclusies

Bij de BBL vallen de drie groene blokjes op: vakken waar het CE (fors) hoger is gescoord dan het SE. Dit zou kunnen komen door de samengestelde klas waar BBL leerlingen ook wat oppikken van het hogere KBL niveau.

Bij wiskunde is het verschil te groot bij BBL, net als bij TL. Bij KBL zit het er echter mooi op. Het geeft hoop voor de toekomst dat we ook bij een vak dat traditioneel heel lastig is voor onze leerlingen het verschil tussen CE en SE onder controle te kunnen krijgen.

Het verschil tussen SE en CE bij het praktijkvak laat zien dat het ons niet voldoende lukt het niveau te differentiëren tussen BBL en KBL. Iets wat bij analyse van de PTA's duidelijk naar voren kwam. Een actiepunt voor volgend jaar dus.

Bij de i valt op dat er bij de BBL netjes gescoord is! Het gaat echter om slechts 1 leerling. Bij de KBL lijkt weer iets te hoog becijferd in het schoolexamen bij sommige vakken. Maar het betreft slechts twee leerlingen.

Dat er bij Nederlands, Engels, economie, commerciële dienstverlening en biologie in diverse klassen hoger dan het landelijk gemiddelde is gescoord is opmerkelijk te noemen. Het klopt met het beeld dat het de leerlingen dit jaar is gelukt boven zichzelf uit te stijgen tijdens de eindexamens. Was het tijdens de schoolexamens nog vaak genoeg erg lastig om de leerlingen in de juiste examenstand te krijgen, tijdens de eindexamens lieten ze zien dat ze het wel kunnen!

Examencijferanalyse Leer Werk Traject

Het schooljaar is gestart met 26 LWT leerlingen. Hiervan zijn 7 leerlingen vroegtijdig afgehaakt (zie analyse op blz. 5). De overige 19 leerlingen zijn allemaal geslaagd.

Hieronder zijn de behaalde gemiddelden per klas te zien. Het SE (schoolexamen) staat genoemd en het CE (centraal eindexamen). Ook is het landelijk gemiddelde opgenomen in het overzicht. Dat geeft inzicht in onze resultaten afgezet tegen alle examenkandidaten van Nederland en is het gemiddelde landelijke SE/CE cijfer.

	Nederlands			Commerciële dienstverlening		
	SE	CE	LG	SE	CE	LG
4c	6,6	6,9	6,8	6,4	6,2	6,5
4d	7,0	7,3		6,2	6,5	
4i	6,7	8,1		6,2	6,9	

Conclusies

Over de hele linie, inclusief de drie 4i leerlingen zien wij een keurig beeld. Bijna bij elk vak hebben de leerlingen gemiddeld bij het CE hoger gescoord dan op het SE. Wij hebben ook gezien dat deze leerlingen zich boven verwachting hebben voorbereid op het eindexamen. Meer dan de afgelopen jaren hebben zij gebruik gemaakt van bijlessen van docenten vlak voor het eindexamen. En dat levert vruchten af!

Geslaagd- gezakt

In totaal hebben 55 leerlingen examen gedaan. Daarvan zijn er 50 geslaagd. Dat brengt het percentage geslaagden op 91%. Wij zijn ondanks de vijf gezakten toch enorm trots op de leerlingen en de collega's die dit resultaat hebben neergezet.

4. Leerwinst onderbouw en middenbouw

Op OPDC Utrecht wordt Cito LVS ingezet om de leerlingen in hun ontwikkeling te volgen. De voortgang wordt gerapporteerd in de voortgangsrapportage van Cito. Aangezien de school een hoge doorstroom kent van leerlingen (de gemiddelde verblijfsduur is zo'n 13 maanden), zijn de voortgangsrapportages moeilijk te interpreteren. We kunnen alleen over de eerste twee leerjaren voorzichtige conclusies trekken, omdat daarna heel weinig leerlingen die op het OPDC gestart zijn nog op de school verblijven.

Cito:

In beide leerjaren valt op dat de leerlingen op veel lager niveau starten dan verwacht mag worden op basis van het landelijke gemiddelde. Vooral de niveaus BBL en LWOO (BBL+) vallen hierbij op. Over het algemeen ontwikkelen de leerlingen zich in beide leerjaren zoals verwacht mag worden of zelfs veel beter. Alleen leesvaardigheid eerste leerjaar TL, tweede leerjaar BBL en rekenen, woordenschat havo laten een dalende lijn zien t.o.v. het landelijke gemiddelde. Heel opvallend is dat de sterke negatieve tendens zowel bij lezen, woordenschat als rekenen/wiskunde in het eerste leerjaar niet meer voorkomt: de negatieve groei t.o.v. de landelijke gemiddelde groei is op veel gebieden doorbroken, we zien juist een stijging t.o.v. het landelijke gemiddelde. Opvallend is dat in alle leerjaren de woordenschat een sterk positieve groei laat zien t.o.v. het landelijke gemiddelde.

In het algemeen blijven de leerlingen presteren onder het landelijk gemiddelde niveau dat verwacht mag worden. Taal en rekenen blijven belangrijke vakken in het programma. In het lesrooster is dagelijks een verplicht lees-half-uur opgenomen (de eerste t/m de derde klas). Daarnaast werd de methode Nieuwsbegrip ingezet om tekstbegrip en leesvaardigheid te verbeteren. Rekenen wordt als vak in alle klassen ingezet. Daarnaast is er extra begeleiding bij huiswerk mogelijk in het huiswerk uur.

Om de ontwikkelingen te volgen worden de volgende meetinstrumenten periodiek ingezet.

* CITO

* AMN

* Nieuwsbegrip toetsen

De belangrijkste opbrengsten worden zichtbaar uit de CITO toetsen. Deze test is "leading" als graadmeter binnen het OPDC. Hoewel de goed presterende leerlingen het OPDC Utrecht verlaten en dus niet meer in de voortgang meegenomen worden, geeft het een redelijk reëel beeld. Wel dient opgemerkt te worden dat voor sommige niveaus het beeld door weinig leerlingen is bepaald. Een hogere of lagere score van één leerling werkt dan dus sterk door in het totaalbeeld.

De ontwikkeling op de volgende gebieden is gemeten:

1. leesvaardigheid (Ne en En)
2. woordenschat (Ne en En)
3. taalverzorging
4. rekenen/wiskunde

Dit schooljaar is een start gemaakt met het analyseren en gebruiken van de rapportages voor het beleid en de lespraktijk. Hiervoor zijn twee datacoaches aangesteld. De coaches zijn bezig het opbrengstgericht werken vorm te geven door samen met het team groepsplannen te ontwikkelen en na te gaan of maatwerk taal ingevuld kan worden.

In het eerste en tweede leerjaar is (zoals al gezegd) een progressieve lijn op te merken. De trend van de laatste jaren van een negatieve opbrengst aan het eind van het eerste leerjaar is doorbroken. Door de grote in- en uitstroom van leerlingen kunnen de prestaties fluctueren, maar de tendens is wel positief te noemen, met name ten aanzien van woordenschat.

Daarnaast worden de toetsen AMN afgenomen in alle leerjaren om de ontwikkeling en hiaten van de leerling gedetailleerd in beeld te brengen. Per onderdeel wordt vastgesteld of de leerling voldoet aan de referentieniveaus 1F en 2F, zodat gericht gewerkt kan worden aan de achterstanden.

De acties voor komend schooljaar zijn:

- Continuering van het programma LIST, lezen is top, en Nieuwsbegrip;
- Continuering toetsing Cito en AMN;
- Opbrengstgericht werken beperken tot taal, groepsplannen ontwikkelen en uitvoeren;
- Rekenplan uitvoeren;
- Maatwerk taal vorm geven door een geschikte methode te selecteren en uit te proberen (gedacht wordt aan Nieuwsbegrip XL).
- Gegevens AMN en Cito beter inzetten om leerlingen gerichte ondersteuning te bieden.

5. Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) is een middel om te inventariseren wat een leerling nodig heeft en welke interventies er ingezet zijn om er voor te zorgen dat de schoolloopbaan succesvol wordt doorlopen. In het OPP wordt beschreven welke ondersteuning wordt ingezet om het verwachte uitstroomperspectief te bereiken (doelen, activiteiten, verwacht resultaat, evaluatie). Het OPP bestaat uit 2 delen: een overzicht en analyse van de belemmerende en stimulerende factoren en een handelingsdeel. De afspraak binnen het samenwerkingsverband is dat een leerling met extra ondersteuningsbehoeften een OPP krijgt. Alle nieuwe leerlingen van het OPDC Utrecht komen daardoor altijd op het OPDC met een OPP binnen. Voor de leerlingen uit het basisonderwijs maakt het OPDC zelf de OPP's. Iedere acht weken wordt het OPP aangepast en met de leerling en de ouders besproken (40 minuten gesprekken). De relatie met de ouders wordt als erg belangrijk gevonden. In het schooljaar 2016-2017 heeft iedere leerling dus een OPP per periode van acht weken gehad.

6. Gerealiseerde onderwijstijd

1 ^{ste} klas	1035 (1 ^{ste} klas)
2 ^{de} en 3 ^{de} klas	1020 (2 ^{de} en 3 ^{de} klas)
4 ^{de} klas:	770 (4 ^{de} klas BBL, KBL en TL)

OPDC Utrecht heeft aan de norm van 1000 klokuren voor de eerste drie schooljaren voldaan en zit boven de norm voor het vierde leerjaar. Het OPDC kent in principe geen lesuitval. Als er sprake van erg veel zieke personeelsleden is, wordt bij uitzondering lessen aan het begin of aan het eind van de dag uitgeroosterd.

7. Inzet kernpartners

De samenwerking met de kernpartners (Leerplicht, Jeugdgezondheidszorg, VO-team en Begeleider Passend Onderwijs) is intensief en constructief geweest. Het Groot Overleg (ouders, leerling, betrokken kernpartners, eventuele hulpverleners, mentor/teamleider en/of orthopedagoge) is

steeds meer ingezet om de kernpartners direct te betrekken bij hulpvraag leerling en ouders. Zo goed als altijd zijn 1 of meer kernpartners direct betrokken bij de leerlingen van het OPDC en kan er direct tot 1 kind – 1 plan gekomen worden. Het VO-team heeft een centrale rol in het mobiliseren van buitenschoolse hulp. Het VO-team is steeds meer betrokken bij het oudergesprek. Door het Groot Overleg is de inhoud van het kernpartneroverleg veranderd. In het kernpartneroverleg werden steeds minder leerlingen ingebracht met complexe hulpvragen. Hetzelfde gold het aanvragen van toelaatbaarheidsverklaringen Voortgezet Speciaal Onderwijs. Er is een verschuiving geconstateerd naar het bespreken van casuïstiek. Deze werden steeds minder gevoerd vanuit de inhoud van de casus en steeds vaker vanuit de proceskant. Worden de juiste interventies, door de juiste partijen, tijdig opgepakt en uitgevoerd? De casemanager op een casus werd altijd duidelijk benoemd. Dit is een wenselijke ontwikkeling, die ook aansluit bij de nieuwe rol die het VO-team (gezinswerk op school) en de buurtteams in de zorg gekregen hebben. Daarnaast is besloten in het KPO meer aandacht te besteden aan thema's die vanuit school aangedragen worden om met alle kernpartners te bespreken. Zo is het beleid t.a.v. drugs besproken waarbij elke partner zijn visie en rol kan toelichten om zo tot een gezamenlijke aanpak te komen. De thuiszitterslijst werd wel in elk KPO besproken op de voortgang per casus.

In de eindevaluatie van het schooljaar is afgesproken om de frequentie van het kernpartneroverleg te brengen naar 1x per twee weken. De aandacht wordt meer gelegd bij het bespreken van thema's (door de school aangedragen) en anonieme casuïstiek waarbij de nadruk komt te liggen op de procesgang en de gevolgde procedures.

8. Het verzuim van leerlingen

Inzet OPDC

- Verzuim wordt gemeld bij de ouders. Er is een directe sms-service naar ouders bij (onbekende) afwezigheid zoon/dochter.
- Er worden verzuimgesprekken gevoerd en interventies ingezet.
- Bij iedere 3x te laat komen moet de leerling de tijd inhalen bij zijn mentor (terugkom maatregel).

Thuiszitters

Thuiszitters zijn leerlingen met 100% afwezigheid gedurende 4 weken. Dit is niet altijd ongeoorloofd. Leerlingen die zorgwekkend verzuim laten zien, worden op de thuiszitterslijst van het KPO gezet. Op deze lijst zijn 22 leerlingen terecht gekomen. Daarvan laten 12 leerlingen verzuim van 100% in 4 weken zien.

Voortgang:

Vervolg	Aantal	percentage
Schoolgang hervat	3	13,6
Schoolgang deels hervat	4	18,2
Geen schoolgang	4	18,2
Speciaal onderwijs	5	22,7
Ander traject *	4	18,2
onbekend	2	9,1
Totaal	22	100

- Colour Kitchen, drie milieus voorziening

Inzet OPDC

- Thuiszitters worden standaard op het KPO met de kernpartners besproken. Als blijkt dat het proces stagneert, wordt een procesevaluatie gehouden.
- Leerlingen worden bij grote zorg op de interne thuiszitterslijst gezet (ook al voldoen ze nog niet aan de criteria van een thuiszitter).
- Leerlingen worden tevens in OT gezet, bij zorgwekkend verzuim.
- Ouders worden direct betrokken bij zorgelijk verzuim of teveel te laat komen. Het is een gesprekspunt op de ouderdag.

Jeugd gezondheidszorg

In het schooljaar 2016-2017 is de Jeugdarts 30 maal ingeschakeld. Het betrof 28 leerlingen. 2 leerlingen zijn 2 keer opgeroepen.

De adviezen zijn niet allemaal bekend, maar de volgende zijn in ieder geval gegeven:

- Aangepast rooster 7

- Leefstijladviezen 12
- Overleg (huis)arts 1
- Geen schoolgang 1
- Oproep volgt nog 2 (in 17-18)
- Advies voor onderzoek 2

Opvallend:

- Het aantal adviezen wat betreft de schoolgang zijn voornamelijk gegeven voor leerlingen die een hoge absentie hebben (zorgwekkend verzuim).
- Leefstijl adviezen waren er voor leerlingen die regelmatig ziek gemeld werden.
- Leerlingen werden via jeugdarts doorverwezen voor een onderzoek naar ADHD.

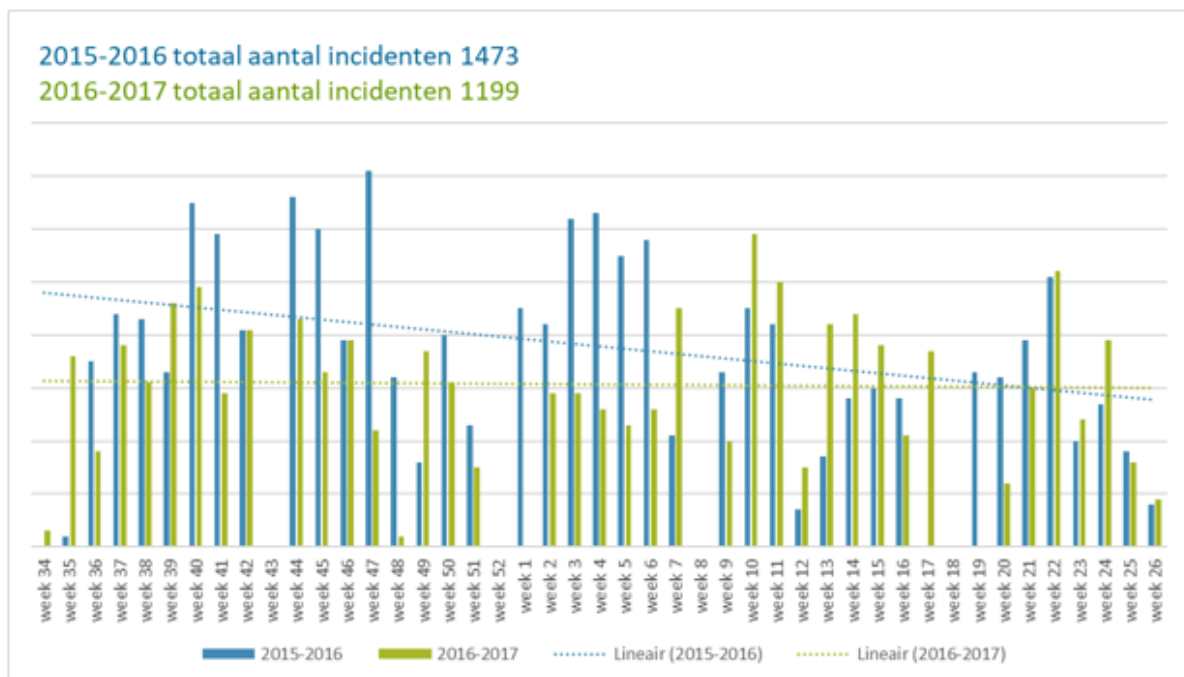
Punt van aandacht:

Een aantal leerlingen hebben een opbouw advies gekregen. Als dat niet lukt, moet de leerling weer aangemeld worden bij de jeugdarts. Er moet goed afgesproken worden wie deze leerling dan weer aanmeldt: orthopedagoog, mentor, zoco.

Alle aanmeldingen moeten voor het overzicht bekend zijn bij de zorgcoördinator.

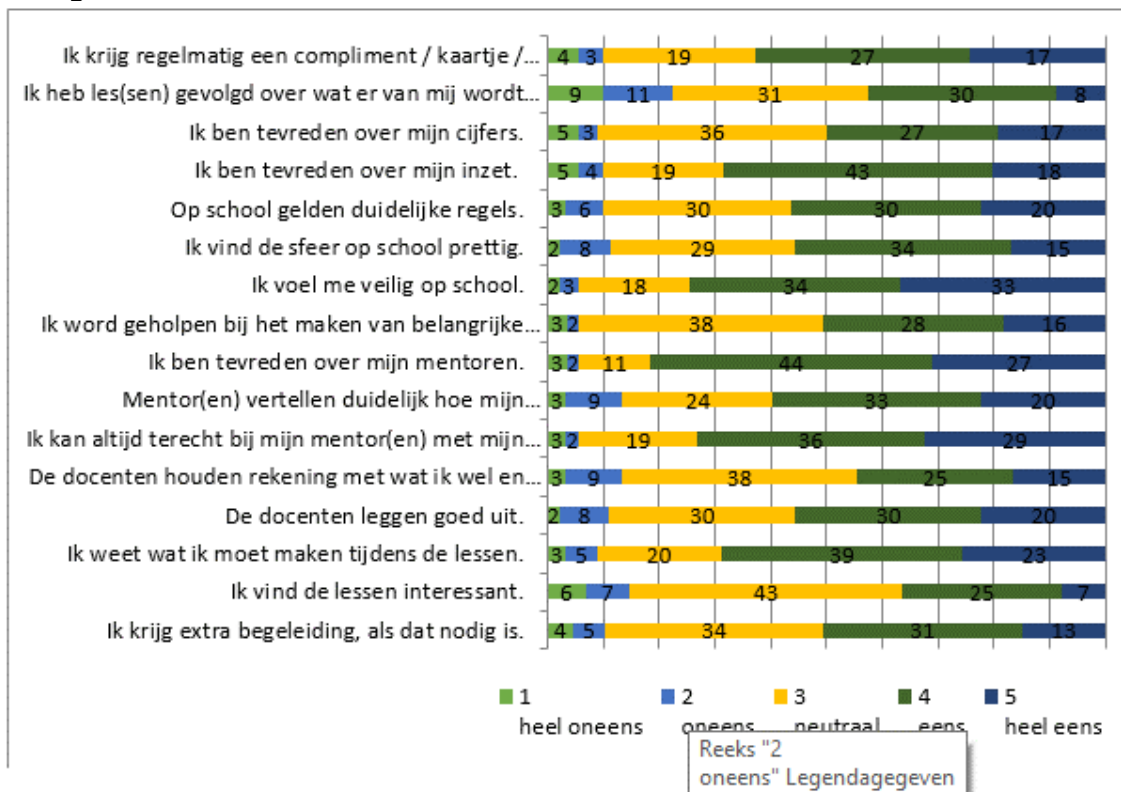
9. Incidenten

Voor het 5de schooljaar zijn door het PBS-team de incidenten gemonitord. Het totaal aantal incidenten is lager dan in schooljaar 2015-2016. Het valt op dat het aantal incidenten gedurende het jaar minder is afgenomen dan wij in de afgelopen jaren hebben gezien. De daling en de gelijkere verdeling heeft (naar ons idee) te maken met de inbedding van de PBS methodiek binnen de school en een stabiel docententeam aan het begin van het schooljaar. Vooral in de periode naar de kerstvakantie toe waren minder piekweken. Er was veel aandacht voor een goede lesorganisatie en er is ingezet om het verschil te herkennen tussen een lesobservatie en een incident, ook de routine om een incident gedurende het schooljaar vast te leggen is beter ingebed. De invoering van de inductiegroep heeft bijgedragen aan een snelle en effectieve inwerkperiode van nieuwe collega's. Voor de school blijft het belangrijk het schooljaar goed te beginnen met de PBS lessen, de PBS methodiek te toe te passen, te onderhouden en te verankeren in de schoolaanpak.

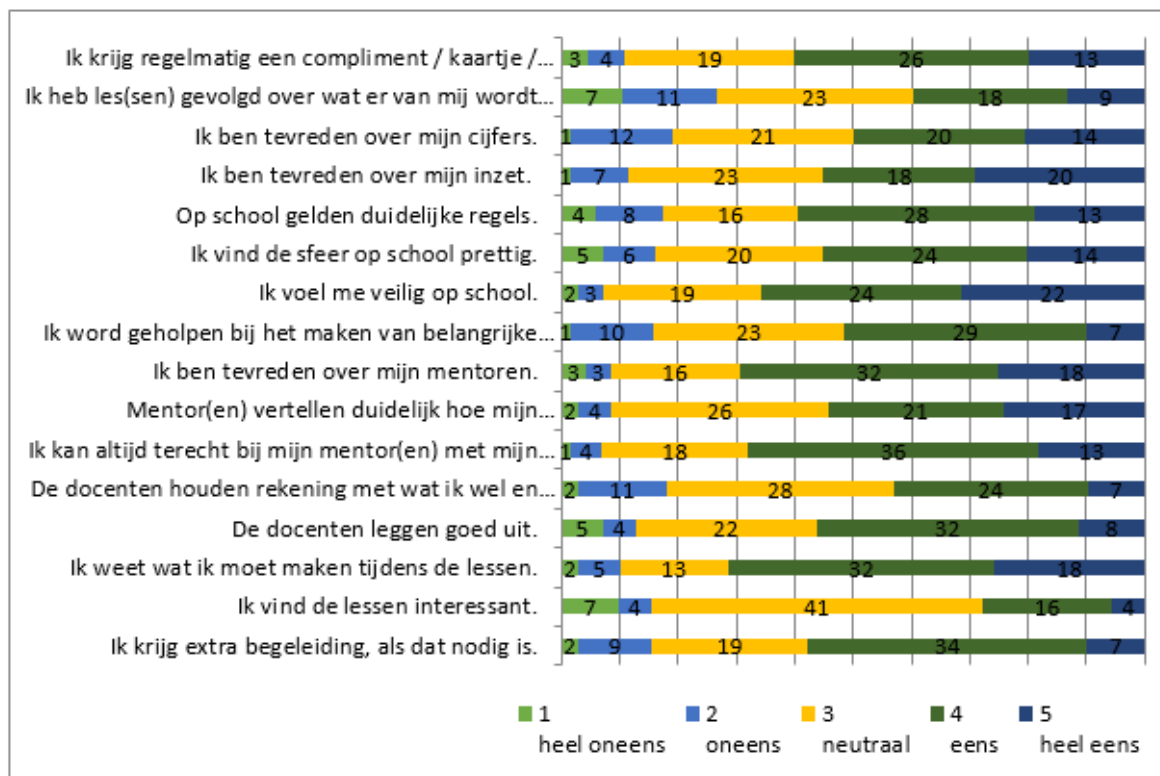

10. Tevredenheidsonderzoeken leerlingen en ouders

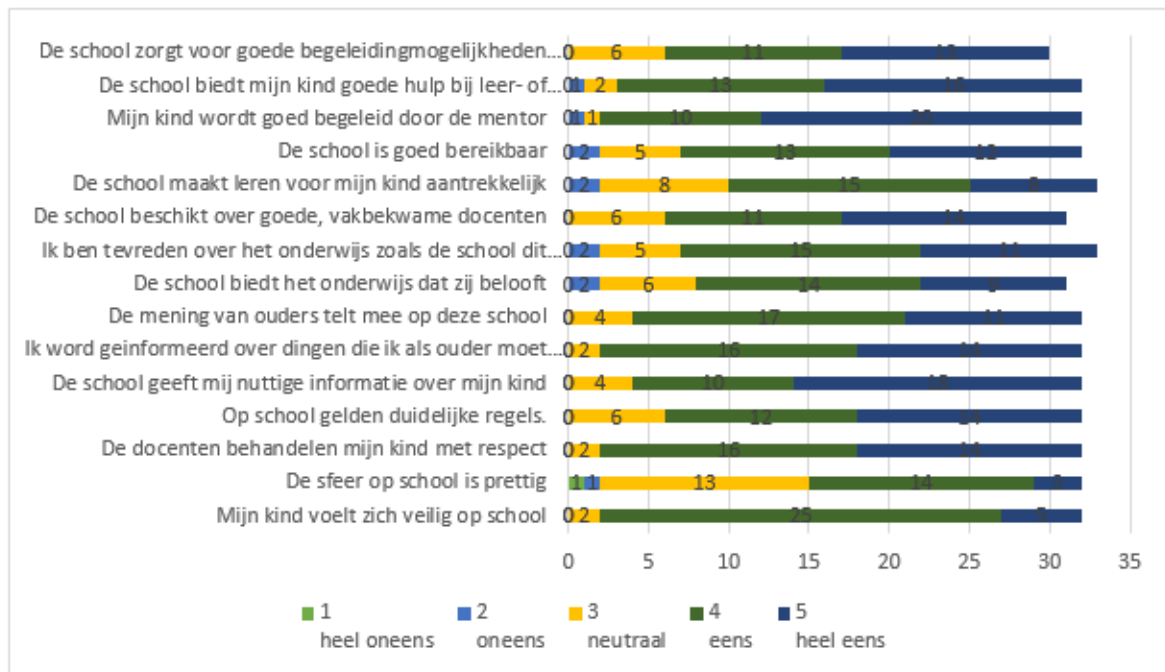
Leerlingen november 2016

Leerlingen juni 2017

Ouders juni 2017

De onderzoeken bij leerlingen zijn structureel verankerd in de kwaliteitscyclus van het OPDC Utrecht. Voor het 4e jaar is gewerkt met de tevredenheidsonderzoeken van Vensters voor Verantwoording.

Bij de resultaten van leerlingen valt op dat de tevredenheid naar de zomer toe stijgt, hierbij moet opgemerkt worden dat de 4e jaars leerlingen vanwege het examen geen vragenlijst hebben in gevuld.

Het afgelopen jaar is het tevredenheidsonderzoek vanwege organisatorische redenen slechts één maal afgenomen bij ouders. Over het geheel valt op dat de groep helemaal oneens of oneens relatief klein is. Het beeld is net als vorig jaren positief.

Over het algemeen geven ouders aan tevreden te zijn over de school, haar docenten en mentoren. Het intensieve contact van minimaal 6 oudergesprekken (40 minutengesprekken) per schooljaar om het OPP van hun zoon of dochter te bespreken bevorderen de relatie. Zij vinden dat zij goed geïnformeerd worden over wat zij moeten weten over hun kind. De scores op "de sfeer op school" en de vraag of "de school het leren voor hun kind aantrekkelijk maakt" worden door een grotere groep ouders met neutraal beantwoord in vergelijking met andere onderdelen. Dit zijn aandachtspunten.

Bijlage 1. Resultaten Indicatoren OPDC Utrecht 2017

INDICATOREN	AMBITIE	RISICO Niet voldoen aan basis norm = risico	METEN/ANALYSE Momenten waarop informatie beschikbaar is. Zit in cyclus.	INDICATOR GEHAALD
A. Primair proces				
1. Terugschakeling regulier onderwijs of uitstroom werk	Zie blz. 11 in het jaarplan. Gemiddeld 60%.	60% in 2 jaar	Jaarlijks, januari	Ja (64,9%)
2. Diplomering	90%	80%	Jaarlijks, januari	Ja (91%)
3. Uitstroom VSO	33%	33%		Ja (32%)
4. Gem. cijfer CE + SE VMBO	Min. 6	5,4	Jaarlijks, januari	CE SE LWT: ja 6,7 6,6 BBL: ja 6,6 6,3 KBL: ja 6,6 6,9 TL: nee 5,4 6,0
5. Verschil SE-CE VMBO	<0,4	> 0,4	Jaarlijks, januari	Ja: LWT, BBL, KBL Nee: TL
6. OPP	Ieder leerling heeft een OPP	100% van de leerlingen	5x per jaar (per 8 weken)	Ja
7. Onderwijstijd	1040 800 (4 ^{de} leerjaar)	1000 klokuren 750 (4 ^{de} leerjaar))	Jaarlijks, januari	Ja (1027) Ja (770)
8. Leerling-tevredenheid	Vensters voor Verantwoording	Eens/oneens >10%	Jaarlijks, in cyclus	Ja (7,5%)
9. Oudertevredenheid	Vensters voor Verantwoording	Eens/oneens >10%	Jaarlijks, in cyclus	Ja (2%)

Samen werken aan doorlopende schoolloopbanen

OPDC Utrecht